

חבר ממגזר אחר

כבר חצי שנה שאורי הילדסהיימר (17.5), נער דתי מסנסנה, ואיוב נבארי (16.5), נער בדואי מכפר בלתי מוכר בנגב, נפגשים ובונים יחד רובוטים • אף שעולמות מפרידים ביניהם, שני התלמידים הוכיחו שעם קצת רצון אפשר לגשר על הפערים • "אם מקבלי ההחלטות היו חושבים כמונו היה כאן משהו אחר", הם אומרים

עודד ברמאיר • צילום: הרצל יוסף

הילדסהיימר (משמאל) ונבארי "אנחנו לא מדברים פוליטיקה"

דור אל הסל.

הילדסהיימר, שציציותיו מבצבצות מתחת לחולצתו, לא שיער בחלומו הפרוע ביותר שאי פעם ישתף פעולה בפרויקט שכזה עם נער בדואי, אשר הפער המנטלי והאידאולוגי ביניהם הוא כרחוק מורח ממערב. אבל עובדה שזה קרה.

מגשרים על הפערים

בחודשים האחרונים מצא עצמו הילדסהיימר עושה מהפך של 180 מעלות ומשיח תף פעולה עם עמיתו הבדואי איוב נבארי (16.5), תלמיד כיתה י"א בתיכון בכסיפה, המתגורר בכפר בלתי מוכר סמוך לתל ערד, ומשמש קפטן נבחרת הרובוטיקה של כסיפה, שהשתתפה אף היא בשבוע שעבר בתחרות הרובוטים.

"בשנה שעברה פנו אלינו בבקשה לחנוך את קבוצת הרובוטיקה של כסיפה וללמד אותם כיצד לבנות רובוט ולסייע להם ככל שנוכל", מספר הילדסהיימר, "לאט לאט התפתחו הקשרים בינינו".

זה אינו דבר של מה בכך, שנער חמישתיך לציונות הדתית-לאומית מתחבר לנער בדואי שלא בדיוק מזוהה עם הזרם אליו אתה משתייך.

"זה נכון ששנינו משתייכים לשתי קצוות הקשת הפוליטית, ההברתית והמנטלית בחברה הישראלית, אבל אני שם את כל הפער הזה בצד ופשוט שמח שיש לי עוד מישהו שאני יכול להכניס אותו למעגל הזה שנקרא רובוטיקה. זה בכלל לא לעיניו, מאיפה הוא בא, מה הרקע שלו, מה הוא עושה".

זה שווה יותר מהירמית גבה ששני נעריים, שפעורה ביניהם תהום אידיאולוגית בה עמוק ומציאות חייכם בה שונה, מוצאים משהו משותף.

"לגבי כל הפער הזה שאתה מתאר, גם זה נכון. זה לא מהווה לגביי כל שיקול באשר למיתוף הפעולה שלי עם איוב שבא מכפר בלתי מוכר ומציאות חיו שונה משלי".

נבארי: "אם בעבר הייתי רואה אותם כמישהו זר, הרי עכשיו אורי והחברים שלו הם כמו המכרים שלי. בהתחלה החיבור בינינו היה קצת מוזר, אבל עם הזמן זה כבר הפך לקשר הדוק יותר וחברי יותר"

הילדסהיימר: "זה נכון ששנינו משתייכים לשתי קצוות הקשת הפוליטית, החברתית והמנטלית, אבל אני שם את כל הפער הזה בצד ופשוט שמח שיש לי עוד מישהו שאני יכול להכניס אותו למעגל הרובוטיקה"

אך טבעי שבשלב כזה או אחר אפנה לכיוון הרובוטיקה. עד גיל חמש גר עם משחקו ברמת-גן. לאחר מכן עבר עם הוריו ליישוב סנסנה שבדרום הר חברון שבו הוא מתגורר עד היום. לירושם הוא מגיע במסגרת לימודיו בישיבה התיכונית, וכך הוא התוודע לפרויקט הרובוטיקה שבחטות מרכז המדעים בירושם. זו השנה השלישית שהוא משתתף בפרויקט הרובוטיקה, ולדבריו, "כבר מגיל צעיר התעניינתי בלפרק ולהרכיב כל מיני מכשירים וכלים. תחום המכניקה מאוד עניין אותי, כך שזה היה

אך טבעי שבשלב כזה או אחר אפנה לכיוון הרובוטיקה. עד גיל חמש גר עם משחקו ברמת-גן. לאחר מכן עבר עם הוריו ליישוב סנסנה שבדרום הר חברון שבו הוא מתגורר עד היום. לירושם הוא מגיע במסגרת לימודיו בישיבה התיכונית, וכך הוא התוודע לפרויקט הרובוטיקה שבחטות מרכז המדעים בירושם. זו השנה השלישית שהוא משתתף בפרויקט הרובוטיקה, ולדבריו, "כבר מגיל צעיר התעניינתי בלפרק ולהרכיב כל מיני מכשירים וכלים. תחום המכניקה מאוד עניין אותי, כך שזה היה

נער דתי המתגורר מעבר לקו הירוק ונער בדואי המתגורר בכפר בלתי מוכר בנגב נפגשים ובריכים יחד רובוט. זה נשמע כו המדעים בירושם ובכית הספר התיכון בכסיפה.

אורי הילדסהיימר (17.5), תלמיד כיתה י"ב בישיבה התיכונית 'כלבב שלם' בירושם, חם וקפטן נבחרת הרובוטיקה של ירושם, ואיוב נבארי (16.5), תלמיד כיתה י"א בית הספר התיכון 'אל פארק' בכסיפה וקפטן נבחרת הרובוטיקה של העירייה, מעדיפים לדבר רובוטיקה ולא פוליטיקה. בחודשיים האחרונים שתי הנבחרות, היהודית והבדואית, שיתפו פעולה ועמלו יחד על בניית רובוטים, והראו שאפשר גם אחרת ושלמבוגרים בשני העמים יש עוד הרבה מה ללמוד בכל הקשור לדריקום, שרבים כל כך מרבים עליו אבל מעטים מיישמים אותו.

"כשמתרכזים במטרה, שהיא בניית הרור בוט, אז כל שאר הדברים נדחקים לשוליים", אומר הילדסהיימר. המאמצים נשאו פרי ובתחרות הרובוטיקה האזורית, FLL, שהתקיימה בשבוע שעבר בהיכל 'נוקיה' בתל-אביב בהשתתפות כ-50 קבוצות מכל רחבי הארץ, שתי הנבחרות גרפו פרסים.

קולע בול

הילדסהיימר נולד בירושלים לאב ארריי כל ולאם רופאה. עד גיל חמש גר עם משחקו ברמת-גן. לאחר מכן עבר עם הוריו ליישוב סנסנה שבדרום הר חברון שבו הוא מתגורר עד היום. לירושם הוא מגיע במסגרת לימודיו בישיבה התיכונית, וכך הוא התוודע לפרויקט הרובוטיקה שבחטות מרכז המדעים בירושם. זו השנה השלישית שהוא משתתף בפרויקט הרובוטיקה, ולדבריו, "כבר מגיל צעיר התעניינתי בלפרק ולהרכיב כל מיני מכשירים וכלים. תחום המכניקה מאוד עניין אותי, כך שזה היה

הילדסהיימר ונבארי
שיתוף פעולה צריך
להיות לא רק בקרב
הדור הצעיר

מסתכלים קדימה

עד לפני שנה הילדסהיימר לא העלה בדעתו שיתוף פעולה שכזה עם קבוצת הנערים הברואים מכסיפה. אבל בחור דשים האחרונים הקשרים בין הנבחרות, ובייחוד עם קפטן הנבחרת הברואית, הולכים ומתהדרים. "בכלל לא עלו ברא" שי מחשבות שכאלה", הוא מודה. "אם היו אומרים לי דבר כזה לפני שנה, הייתי חושב שמדובר במשהו לא ריאלי וכמעט בלתי אפשרי. אבל הנה, לעולם אי אפשר לצפות את העתיד וגם משהו שנראה לך רמיוני עשוי לקרות".

עברת מהפך מחשבתי ביחסך למגזר הערבי?

"האמת היא שגם בעבר לא היו לי מחשבות שליליות על המגזר, כך שלא מדובר כאן במהפך גדול מדי. נכון, שאם בעבר הייתי נוסע באוטובוס, שרוב הנוסעים בו היו בדואים, הייתי קצת חושש, עכ" שיו התחושה הזו בכלל לא קיימת. שיתוף הפעולה בינינו שינה אצלי את קו המחשבה ואת נקודת מבטי לגבי המגזר הברואי".

במקביל לרובוט שבנו הילדסהיימר וחבריו לקבוצה, בנו נבארי וחבריו רובוט דומה.

הרובוט של הקבוצה מכסיפה הוא דמוי מלגזה המתקפלת אל תוך הרובוט, כאשר הכדור נופל אל תוך מערכת הירי. מערכת הירי פועלת על כוחם של גומיות מתוחות: כננת עם חוט מותחת את המגנט נון ואגרת כוח רב בגומיות ושחרורן יורה את הכדור אל הסל.

לבניית הרובוט הברואי הראשון מסוגו במגזר נלווה סיפור שמאחורי הקלעים. בצעד יוצא דופן, מי שסייע לקבוצת הרובוטיקה הברואית בבניית הרובוט היו מהנדסים מבסיס חיל האוויר בנבטים. במגזר הברואי לא ראו בעין יפה את העור בדה שאנשי חיל האוויר מסייעים לבני נוער בדואים בבניית הרובוט כיוון שהקמת בסיס נבטים היתה כרוכה בשעתו, עם פינוי חצי האי סיני בעקבות הסכם השלום עם מצרים, בפינוי תושבים בדואים שהתגוררו בשטח עליו הוקם הבסיס.

בסופו של דבר, הוסרה ההתנגדות והסיוע יצא אל הפועל. "התנתקתי מהנושא הזה", אומר נבארי, "בפניי עמדה משימת בניית הרובוט וזה מה שעניין אותי. מה שהיה בעבר זה כבר שייך להיסטוריה. נכון, שלמשפחה שלי זה היה

מוזר שאנשי חיל האוויר עוזרים לנו, אבל בסופו של דבר הם קיבלו את זה. אנחנו מסתכלים קדימה".

משהו חדש

בית הספר התיכון 'אל פארוק' נמצא במרחק עשרה ק"מ ממכפר מגוריו של נבארי. בימי לימודים נבארי עושה את דרכו לבית הספר בהסעה מסודרת, אבל בימי חופשה הוא נהג ללכת ברגל מדי בוקר במשך שעה וחצי כדי להגיע מביתו לבית הספר ולעבוד על פרויקט בניית הרובוט.

"עוד מילדותי אהבתי להתעסק במכשירים וכלים", הוא מספר. "תמיד פירקתי והרכבתי כל מיני משחקים. אהבתי גם להמציא דברים. תמיד חשבתי לעשות דברים חדשים. אני גם אוהב מכניקה, כך שנושא הרובוטיקה, כשהמורה שלי הציע לי את התחום הזה, מאוד סקרן אותי. זה אמנם תחום שהיה בשבילי בגדר של נעלם אחד גדול, לא ידעתי לקראת מה אני הולך. לא הכרתי שום דבר, אבל זה

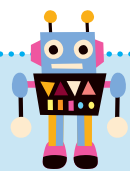
מה שדרכן אותי ללכת על זה".

מה דעתך על שיתוף הפעולה עם חברי הקבוצה מירוחם, חלקם תלמידי ישיבה דתיים, שהם לא בדיוק באים מאותו רקע שלך ושיש ביניכם פער בתחומים רבים?

"דווקא אהבתי את שיתוף הפעולה הזה עם חברי בני גילי שבאים מרקע אחר, עם שפה אחרת ועם מנטליות אחרת. אני הרי אוהב דברים חדשים, אז גם זה היה בשבילי משהו חדש".

בלי פוליטיקה

נבארי לומד במגמת פיזיקה ומחשבים, מה שלדבריו מקל עליו לעסוק בבניית רובוטים ולהתמסר בתחום. הוא נזכר במפגש הראשון לפני כחצי שנה עם הילדסהיימר, כשמולו ניצב נער חובש כיפה שמתגורר ביישוב שמוגדר כהתנחלות. "לא עניין אותי שהוא חובש כיפה", אומר נבארי, "יותר התעניינתי בפנימיות של הבן אדם שעמד מולי. התעניינתי באישיות שלו. הסתכלתי עליו

עיר הרובוטים

כל ילד שלישי בירוחם, מגן הילדים ועד כיתה י"ב, משתתף בתוכנית רובוטיקה והתוצאות נראות בשטח

על אף שזו השנה הראשונה שקבוצת בני נוער מהמגזר הברואי משתתפת בתחרות לבניית רובוטים, בירוחם מופעלת תוכנית הרובוטיקה זו השנה החמישית והיא כבר הפכה לחלק בלתי נפרד ממערכת החינוך בעיירה, החל מגן הילדים ועד כיתה י"ב.

מתברר כי כל ילד שלישי בירוחם משתתף בתוכנית רובוטיקה. קבוצות הרובוטיקה של ירוחם ליוו והדריכו לפני שנתיים נבחרת רובוטיקה של בנות דתיות בבאר שבע ובשנה האחרונה ליוו את הנבחרת בכסיפה. 20 חברי נבחרת הרובוטיקה של ירוחם באים משלושה בתי ספר תיכוניים ביישוב: אורט ספיר, ישיבת 'כלבב שלם' ומדרשיית 'קמה'.

ההשתתפות בתחרות מטעם ארגון 'First' כרוכה בעלות גבוהה של כ-12 אלף דולר וקרן רש"י היא זו שמסייעת במימון רישומה של הקבוצה לתחרות. נבחרת הרובוטיקה מירוחם זכתה בשבוע שעבר בפרס היו"ר בתחרות הארצית והיא אמונה לייצג את ישראל, זו השנה השנייה ברציפות, בתחרות העולמית שתתקיים בסנט לואיס שבארצות הברית בסוף החודש הבא. המשרד לפיתוח הנגב והגליל נרתם לסייע במימון הנסיעה לארצות הברית.

אגב, נבחרת הרובוטיקה של כסיפה, שהשתתפה השנה לראשונה בתחרות, זכתה בפרס בקטגוריה של 'קבוצה צעירה שמעוררת השראה', פרס שאינו מזכה בנסיעה לתחרות בחו"ל.

ככן אדם". היום השניים חברים טובים. "אני מכנה אותו בכינוי 'אילדיס'", אומר נבארי בחיך.

לא עברה לך בראש המחשבה שהוא אולי מושתייך למחנה שנמצא בקצה השני של המפה הפוליטית, ושיש ביניכם פער אידיאולוגי?

"זה בכלל לא עבר לי בראש. אנחנו עוד צעירים ולא מתעסקים במה שהגדולים מתעסקים. אותי מעניין יותר לעסוק בפרויקט משותף מאשר להתעסק בעניינים שבהם יש אולי מחלוקות בינינו".

איך עובדים יחד נער מסנכנה ונער מהפזורה הברואית?

"תמיד מוצאים את המשותף. אנחנו מנתקים מאיתנו את כל מה שיכול להיחשב כמפריד ואנחנו נתונים יחד לבניית הרובוט. זה מה שמאחד אותנו. זה מה שמחבר בינינו".

שיתוף הפעולה ביניכם שינה את היחס כלפי המחנה אליו מושתייך אורי, כלפי המגזר היהודי בכלל?

"אם בעבר הייתי רואה אותם כמישהו זר, הרי עכשיו אורי והחברים שלו הם כמו המכרים שלי. בהתחלה החיבור בינינו היה קצת מוזר, אבל עם הזמן זה כבר הפך לקשר הדוק יותר וחברי יותר".

יש לעיתים דיבורים על נושאים פוליטיים, כמו ההתנחלויות ביהודה ושומרון או תוכנית פראוור להסדרת ההתיישבות הברואית בנגב? "פוליטיקה מבחינתנו זה מחוץ לתחום. אנחנו לא מדברים פוליטיקה".

תלמדו מהם

הילדסהיימר ונבארי כבר רוקמים תוכניות לעתיד. "יש לנו כוונה להמשיך להיפגש ולהכין רובוטים לקראת התחרות של השנה הבאה", מספר הילדסהיימר. "אנחנו רוצים לעבוד יחד וללמוד אחד מהשני. בסופו של דבר, הרעיון הוא להביא את הקבוצה מכסיפה לעצמאות בבניית רובוט משלה, שזו תהיה קבוצה שלא תהיה תלויה באף גורם".

נבארי מתכנן להמשיך להגיע לירי חם וחולם כבר על בניית הרובוט הבא. בעתיד הוא מתכוון להמשיך בלימודים גבוהים בתחום המחשבים והמכניקה. הילדסהיימר ימשיך ללמוד בשנתיים הקרובות במסגרת ישיבה גבוהה ואחר כך יתגייס לצה"ל ובעתיד הוא רוצה להתעסק ברובוטיקה.

שיתוף הפעולה בין הנבחרות מצא את ביטויו לא רק בתחום הרובוטיקה. בחור דשים האחרונים 'פשוט' שתי הנבחרות במסגרת פעילות למען הקהילה על בית העלמין בכסיפה וניקו אותו לראשונה זה עשרות שנים. כמו כן העבירו חברי שתי הנבחרות סדנאות טכנולוגיה בגני הילדים בכסיפה. ביקורים הדדיים מעבר לפעילות הרובוטית טרם התקיימו עד כה, אך גם הילדסהיימר וגם נבארי מבטיחים שזה רק עניין של זמן שביקורים כאלה ייצאו אל הפועל. "אין לנו בעיה לבקר זה את זה. זה יגיע", הם אומרים.

דומה שאם מנהיגי המדינה היו מתנהגים ומתנהלים כמוכם, יכול להיות שהכל באן היה נראה אחרת.

"אם היו מתנהגים כמונו, הכל היה פה הרבה יותר טוב. שיתוף פעולה צריך להיות לא רק בקרב הדור הצעיר, אלא גם בקרב המבוגרים. היה יכול להיות כאן גן עדן", אומר נבארי.

"אני מסכים לחלוטין עם איוב", מציין הילדסהיימר, "אם מקבלי ההחלטות היו חושבים כמונו ומשתפים פעולה כמונו, אז היה כאן משהו אחר. היו יחסים אחרים בין האוכלוסיות השונות במדינה".